

«rafina» textual. Piesa este lungă, poate din nevoia de a spune totul. Deci, un debutant ne-a oferit o scriere interesantă, perfectibilă, curățită de șabloane. Fără acest final interesant, piesa nu poate rezista. Întrebarea este dacă, îmbunătățită, ea va apărea în revistă».

EMILIAN NISTOR „La ora actuală, teatrul cere textelor un alt limbaj. Ca să devină reprezentabilă, piesa trebuie construită în limbajul teatrului. Lucrarea de față nu are nimic comun cu teatrul. Ea poate fi un articol de gazetă de perete, dar nu este o piesă de teatru. Nu pot fi de acord cu antevorbitorii mei, care cred că piesa ar putea fi îmbunătățită. Textul este construit de așa manieră că nu văd ce s-ar putea scoate din el. Piesa nu este mobilizatoare. Cum să vină un prim-secretar de municipiu și să dea ordinul pe care l-a dat ?”

EBION BOINGIU „Cînd faci o critică distructivă, trebuie să o faci științific. Este oare o eroare cuvîntul de adineuri ? Această piesă este nouă nu numai în fond, ci și în exprimare. Viața literaturii a evoluat, și solicită tocmai limbajul folosit de Constantin Iorgulescu. Piesa este foarte bună. M-a surprins să aflu că autorul este un debutant. Orice operă este perfectibilă. Piesa este folosită pentru publicul societății noastre”.

COSTIN MARINESCU „În timpul lecturii, impresia a fost una, iar după lectură — alta. M-aș bucura să mă întîlesc des cu asemenea texte. Este o piesă scrisă pe baza unei foarte bune cunoașteri a vieții. Această incertitudine a autorului — care a simțit teatrul —, de a scrie ceva care să ne facă să plîngem sau să ridem, spune multe. Personajul care ia probele de aer ne dă de înțeles că, după analiză, aerul va deveni altul. În senul bun al cuvîntului. Biografiile personajelor sînt inedite. Foarte interesant este preotul, devenit șef la statistică. O asemenea piesă este așteptată de teatre, care trebuie să țină legătura cu viața oamenilor din producție. Piesa lui Constantin Iorgulescu este un fapt de artă”.

DORU MOȚOC „Maiakovski spunea că teatrul nu este o oglindă a realității, ci o lupă care mărește”.

Mircea RAREȘ

• Botoșani

În zilele de 15 și 16 martie a.c., la Botoșani s-a desfășurat o „Dezbatere de creație asupra stagiunii teatrale”, manifestare organizată, sub egida A.T.M., de Comitetul de cultură și educație socialistă al județului Botoșani și de Teatrul „Mihai Eminescu” din localitate. Au fost propuse spre vizionare, analiză și discuții, următoarele spectacole: **Epoleții invizibili** de Silvia Andreescu și Theodor Mănescu, regia: Costin Marinescu (premieră a stagiunii trecute); **Negușătorul din Veneția** de William Shakespeare, regia: Iulian Vișa; **Două iubiri** de Armen Zurbavov, regia: Eugen Traian Bordușanu; **Acești nebuni făcărul** de Teodor Mazilu, regia: Mircea Marin.

La dezbatere au participat regizori, actori ai teatrului, spectatori, reprezentanți ai organelor locale de partid și de stat. Vorbitorii (criticii dramatici Valentin Silvestru, Ștefan Oprea, Constantin Păiu, Dinu Klivu, Stelian Vasilescu, Cristina Dumitrescu, Val Condurache, Alice Georgescu, regizorii Costin Marinescu și Mihai Lungeanu, prof. Dumitru Țigariuc — din partea publicului, Dumitru Ignat — vicepreședinte al Comitetului județean de cultură și educație socialistă Botoșani) au subliniat momentul bun în care se află teatrul, datorită calității de ansamblu a programului repertorial, invitării unor regizori de talent din generația tină și ridicării nivelului profesional al trupei. Au fost, de asemenea, criticate unele neîmpliniri legate de includerea în proiectele de repertoriu a unor titluri nesemnificative, de calitate precară a citorva spectacole din afara selecției oferite spre dezbatere, propunîndu-se, pentru remedierea deficiențelor constatate, soluții precum: stabilirea unor criterii mai ferme de alcătuire a repertoriului, continuarea și înlăunirea inițiativei de a invita regizori valoroși, îmbunătățirea trupei cu noi actori, mai ales cu tineri care au absolvit recent Institutul.

Discuțiile asupra spectacolelor prezentate au pus în circulație variate puncte de vedere: **Epoleții invizibili** a fost apreciat ca o montare riguroasă, expresivă, dar și ca un spectacol puțin greoi, prea „naturalist” pentru genul de teatru-studio; **Negușătorul din Veneția** a

fost calificat, în general, ca un spectacol nefinisat, indecis în intenții, eteroclit, unui participant accentuând însă, pe lângă dificultatea punerii în scenă a acestui text, câteva calități importante ale viziunii regizorale: îndrăzneală, fantezie, expresivitate plastică; opiniile exprimate despre **Două iubiri** au coincis în caracterizarea textului drept o lucrare de nivel mediu, cu pretenții modeste, dar nu lipsită de adevăr omenesc, generatoare a unui spectacol de actori; **Acești nebuni fâțarnici** a întrunit păreri unanim pozitive; au fost relevate coerența lecturii regizorale, soluțiile scenice inspirate, jocul foarte bun al tuturor interpretilor.

Asemenea acțiuni de confruntare a colectivelor teatrale cu opinia publică și cu aceea a criticii de specialitate contribuie negreșit la stimularea eforturilor creatoare ale teatrelor.

● Brașov

Teatrul Dramatic din Brașov a prezentat, spre vizionare și dezbateri, criticilor de teatru, invitați din Capitală și din alte centre ale țării, un număr de patru spectacole, considerate a fi cele mai semnificative din stagiunea curentă (19—21 martie). E vorba de **Turnul de fildeș** de Viktor Rozov, în regia lui Eugen Mercus și scenografia Doinei Antemir, **Între etaje**, de Dumitru Solomon, în regia lui Mircea Marin și scenografia Tatianeii Manolescu-Ulleu, **Palele și măgarul**, de Gheorghe Vlad, și **Nimic despre sinziene**, de Constantin Munteanu, în regia lui Florin Fătuțescu și scenografia aceleiași Doina Antemir.

Asupra acestor spectacole, revista noastră s-a pronunțat. Ne rămâne să consemnăm câteva puncte de vedere și câteva judecăți de valoare care s-au emis cu prilejul dezbaterilor. Majoritatea criticilor au fost de acord asupra calității montărilor, relevând tonalitatea gravă din **Turnul de fildeș**, adâncimea viziunii și finețea execuției regizorale la **Între etaje**, plasticitatea și dinamica spectacolului după **Nimic despre sinziene**, în fine, comicul păstrat în limitele bunului-gust al spectacolului cu **Palele și măgarul**.

S-a relevat, de asemenea, omogenitatea interpretării, subliniindu-se faptul că teatrul brașovean beneficiază de un colectiv artistic la nivelul celor mai bune teatre din țară, sensibil echilibrat în privința valorilor individuale, cei mai mulți actori fiind stăpâni pe arta lor, capabili să abordeze cele mai diverse stiluri, cele mai dificile partituri dramatice. Tocmai

pentru aceasta, criticii au cerut conducerii teatrului îmbunătățirea calității repertoriului, astfel încât să se realizeze un echilibru valoric între text și spectacol. Discuțiile au fost conduse atent, și cu simpatie și cordialitate, de criticul Natalia Stancu și au avut un caracter colocvial și sincer.

Din partea invitaților au luat cuvântul: Eugen Nicoară, Ludmila Patlanjoğlu, Constantin Radu-Maria, Dinu Kivu, Stelian Vasilescu, iar din partea gazdelor: Eugen Mercus, Dimitrie Roman, George Ferru, Paul Lavric, Costache Babii.

● Petroșani

Cu prilejul premierei dramei **Ifigenia în Taurida**, a fost organizată la Petroșani (21—22 martie a.c.) o acțiune omagială Goethe, la împlinirea a 150 de ani de la moartea titanului de la Weimar. Programul, variat și instructiv, a inclus un colocviiu cu tema „Goethe și idealul omului contemporan”, două șezători literare (la Intreprinderea minieră Lupeni și la Institutul de mine din Petroșani), vizionarea unui film documentar despre Goethe și casa lui de la Weimar, devenită muzeu, și prezentarea a trei spectacole din repertoriul colectivului-gază.

Profesori, cercetători, critici de artă și zianști și-au adus contribuția, relevând importanța actului artistic actual, în raport cu valorile profund umaniste ale creației lui Goethe, cu dimensiunile ei filozofice și cu mesajul ei generos. Prof. dr. docent Ion Zamfirescu, cercetătorul Mircea Duță și scriitorul Ion D. Sirbu au oferit exegeze aplicate ale temei, în cadrul colocviiului alăturându-li-se contribuția ambițioasă a tânărului secretar literar Dumitru Velea, cu lucrarea **Jupiter Olimpianus sfâșiat**, din care a prezentat fragmente. Omagierea lui Goethe s-a dovedit o acțiune culturală relevantă pentru preocupările oamenilor muncii din județul Hunedoara. Organizatorii ei: forurile locale de partid și de stat, în colaborare cu Teatrul de Stat „Valea Jiului” din Petroșani și revista „Vatra” din Tirgu Mureș, sub egida Consiliului Culturii și Educației Socialiste, a Asociației oamenilor de artă din instituțiile teatrale și muzicale (A.T.M.), și cu concursul Comisiei naționale a R.S.R. pentru U.N.E.S.C.O.

Rep.